

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 158

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
POSLOVALNICA UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON CELJE, Prešernova 3. tel. 280
LJUBLJANA: 46-01

Maribor, torek 16. julija 1940

NAROCNINA NA MESEČ
Prelema v upravi ali po pošti 34 dnt.
Dostavljen na dom 16 dnt, tujina 30 dnt.
POSTNI ČEROVNI RACUN: 11.000

Cena
din 1.—

Najprej napad na Egipt?

Napad na Anglijo samo naj bi bil le postranska operacija - Glasovi italijanskega tiska o spopadu z Veliko Britanijo - V Angliji se mrzlično pripravljajo na odbitje napada - V Ameriki ne verujejo v skorajšnji napad

NEW YORK, 16. julija. Ass. Press poroča iz Rima, da so tam prepričani, da se bo zaključna faza vojne z Anglijo pričela še ta teden. Toda glavno bojišče ne bo Anglija sama, ampak severna Afrika in Mala Azija, kjer se bo odločila usoda te vojne. Napad na angleški otok bo operacija drugovrstnega značaja. Po vesteh iz Bengazija je novi vrhovni poveljnik in guverner Libije, maršal Graziani, že končal vse priprave za napad na Sueski prekop, kakor tudi v južni smeri na Sudan. Ta dva napada bosta izvršena z vsemi razpoložljivimi silami že v prihodnjih dneh. V rimskih političnih krogih menijo, da se bo sedanja vojna na vsak način končala še pred koncem letošnjega leta. Prav tako pa računajo italijanski vojaški krogi z možnostjo angleške ofenzive iz Egipta proti Libiji in Abesiniji, in sicer proti Abesiniji z vojaškimi silami, ki jih je Anglija zbrala v Kenji.

Nobenih obzirov do Egipta

BERLIN, 16. jul. DNB. Podnaslovom »Italija, Anglija, Egipt« piše »Berliner Börsenzeitung« med drugim: »Lord Halifax je govoril zavestno neresnico, ko je trdil, da je prišlo v Egiptu do vladne izpremembe po volji naroda, da bi lažje izpolnjeval obveznosti v lojalnosti do Anglije. Egipčanski narod s svojim vladarjem ni dal povoda za vojno na tleh Egipta. Med Egiptom in Anglijo ne obstajajo

posebno pristrčni odnosi. Če izkoristi Anglija Egipt za svoja vojna oporišča, po tem lahko nastopi Italija proti njemu z odgovarjajočimi ukrepi, čeprav je Musso lini svečano zagotovil deželi mir, če se bo držala ob strani. Zdaj je Italija upravičena, da postopa na vojaški način z Egiptom. Egipt bi moral demantirati Halifaxa, da ima v Kahiri vlado, ki je pripravljena podpirati Anglijo v vojni.«

Italijanski glasovi o spopadu

RIM, 16. julija. Stefani. Komentirajoč Churchillov govor, pravi »Giornale d'Italia«, da je lepo, da Churchill veruje v angleško zmago, da pa razpolagata Nemčija in Italija s takimi bojnimi silami, da lahko ogrozita ves britanski imperialni sistem. Priprave za končni spopad z Veliko Britanijo bodo končane v nekaj dneh. Tedaj bo Velika Britanija pozvana, da sama izbere: ali se ukloni silam, ki prešnavljajo Evropo, ali pa se poda v strahovit spopad, katerega rezultat je lahko samo poraz. Najvišja ura nove zgodovine Evrope se naglo približuje.

RIM, 16. julija. Stefani. »Popolo di Roma« piše v uvodniku o kritičnem trenutku Velike Britanije ter meni, da »se Churchill pripravlja za nadaljevanje vojne. Z ganljivim apelom se obrača na USA, kar je že samo po sebi priznanje slabosti. Minister za mornarico je ponovno predlagal, naj se sedež vlade prestavi iz Londona v Kanado, kamor je že šlo nad 100.000 angleških državljanov. Vlada, ki stavlja takšne ukrepe, bo težko prebrala svoj narod o končni zmagi. Naj-

boljši dokaz slabosti Velike Britanije je pa zadnji Churchillov govor, po katerem naj postane London bojno polje, čeprav bi se izpremenil v prah in pepel. Anglija pravi, da hoče rešiti svet, s svojo politiko je pa spravila v nesrečo vrsto držav. Zdaj ne more rešiti niti sebe same. Zgodovina bo pokazala, da ni Velika Britanija zdaj v vojni le z državami osi, nego z vso evropsko celino.«

RIM, 16. julija. Stefani. »Popolo di Roma« se bavi z ukrepi, ki jih je po Churchillovih besedah pripravila Anglija za napadalce. Izjava, da bo Anglija rajše pustila razrušiti London, kakor pa da bi se vdala napadalcem, pravi list, »je tipična za Churchilla, ki je pripravljen žrtvovati mesto in milijone ljudi. Mesta in meščani naj bodo tisti, ki naj trpe zaradi Churchillove trmoglavosti.«

MILAN, 16. julija. Stefani. »Popolo d'Italia« odgovarja angleškemu državnemu podtajniku Butlerju in pravi: Podtajnik je prepričan, da se bo Velika Britanija na koncu le rešila iz nevarnosti. Ne vidimo načna, kako bi se naj to zgo-

dilo, razen ako Churchill in tovariši ne sestavijo neko tajno skrinjo, v kateri bodo skupaj s Hallejem Selasjem in nekdanjim židovskim levom ušli odgovornosti.

RIM, 16. julija. Stefani. Pišoč o mo-

Položaj in razpoloženje v Angliji

LONDON, 16. jul. Reuter. Južnoangleška letovišča in kopališča, kjer je sicer v tej sezoni mrgolelo na sto tisoče kopalcev, so pusta in prazna. Na vsak korak pa naleti človek na utrdbe, žične ovire, baterije, tanke in straže. Namesto izletniških avtobusov ali luksuznih limuzin, srečavaš vojaške tovorne avtomobile. Tu in tam vozijo ostanke sestreljenih sovraž-

ralnem vtisu, ki so ga napravili neprestani zračni napadi na Anglijo, piše »Popolo di Roma«, da se vlada Velike Britanije trudi, popraviti mučne posledice težkega položaja. Nespretna propaganda je pa samo še pospešila padeč morale prebivalstva.

nih letal. Ljudje pa si zatrjujejo, naj raje, kakor da bi se vrnila prejšnja negotova leta, pride do odločitve, ki bo iz Evrope pregnala stalni nemir in vojno nevarnost. Z ozirom na zadržila nemškega radia, da bo Anglija zavzeta že do 27. julija, odgovarjajo v Londonu, da si ničesar bolj ne žele, kakor tega poskusa.

Ameriško mnenje o spopadu

NEW YORK, 16. jul. NBC. V dobro informiranih krogih dvomi, da bi se pričel nemški napad na Anglijo že v bližnji bodočnosti. Zadeva s francoskim brodom sem se je obrnila drugače, kakor so v Ber-

linu pričakovali. Razen tega so neki znaki, ki kažejo, da bi premestitev prevelikih sil na otok neugodno vplivala na stabilnost ravnotežja na oddaljenejših predelih Evrope.

Zasedena bo vsa Francija?

LONDON, 16. julija. Diplomatski korespondent »Evening Standard« javlja preko Berna, da »bo Nemčija v kratkem razširila zasedeno ozemlje na vso Francijo, češ, da Francija ni izpolnila vseh obveznosti premirja. V Berlinu očitajo, da pripravlja Laval ustanovitev latinskega bloka Francija-Spanija-Italija. Ob enem so v Berlinu mnenja, da se Moskva zanima za položaj Francije, kjer hoče rovariti s podtalno komunistično propagando.«

ve vlade pod predsedstvom prezidenta republike Petaina je bila sinoči ob 18.

VICHY, 16. julija. DNB. Prva seja no-

WASHINGTON, 16. julija. Reuter. Zunanji minister C. Hull je dejal, da je ameriški veleposlanik pri francoski vladi Bullitt na poti v USA. Prihaja na poročanje. Ali in kdaj se bo vrnil na svoje mesto, bo odločeno šele pozneje. Z ozirom na zahtevo nemške vlade o odstranitvi vseh diplomatskih predstavnikov USA v novozasedenih državah, je dejal Hull, da so nekateri teh predstavnikov še vedno na svojih mestih.

Premirje med Madžari in Romuni

BUKAREŠTA, 16. julija. United Press. Med Madžarsko in Romunijo je prenehala časniska kampanja in polemika. Kakor se zatrjuje, se je to zgodilo na podlagi uradne intervencije in zaradi tega, da se omogočilo v mirnem ozračju po-

gajanja med zastopniki obeh držav v smislu monakovskih nasvetov. V času teh pogajanj ne sme noben madžarski ali romunski list objavljati nobenih novic, ki bi bile naperjene proti Romuniji, odtušno Madžarski. Kar tiče pogajanj samih, se prisloja poseben pomen zlasti razgovorom, ki jih je imel madžarski poslanik v Bukarešti. Zatrjuje se, da je bilo doseženo že znatno zblizanje in da je mogoče verjeti v sporazum glede madžarske narodne manjšine v Transilvaniji. Voditelj madžarske manjšine, grof Miklos Banský bo vstopil v romunsko vlado kot zastopnik madžarskega življa v Romuniji.

Popolna japonska blokada Kitajske

Zaprta so še zadnja štiri, doslej svobodna kitajska pristanišča - Oster odmev japonsko-angleškega sporazuma na Kitajskem - Stališče Amerike

TOKIO, 16. julija. Reuter. Japonska vlada je včeraj objavila, da od danes dalje še preostale štiri kitajske luke: Fučao, Nang-Po, Nang-Cao in Veng-Cao ne bodo več pripuščene plovbi. Zaprte bodo za vsak promet.

LONDON, 16. julija. Reuter. Z ozirom na to, da je Japonska odredila blokado še vseh preostalih 4 kitajskih luk, je včeraj angleški veleposlanik v Tokiu, sir Craigie, vložil v imenu svoje vlade pri japonski vladi oster protest. Angleška vlada opozarja japonsko na to, da ji bo odgovorna za vsa škoda, ki bi nastala angleškim ladjam, ki se pred tajfuni ne bi mogle več zatekati v omenjena kitajska pristanišča. Začasna ustavitev prometa preko Birme je bila sprejeta le pod vidikom, da bo Japonska začela napram Kitajski voditi mirroljubno politiko.

TOKIO, 16. julija. Reuter. Zastopnik vlade je včeraj dejal, da je imel angleški veleposlanik pri tokijski vladi z zastopniki zunanjega ministrstva nadaljnji razgovor, ki je trajal cele tri ure. O vsebini ni bilo mogoče izvedeti ničesar.

MOSKVA, 16. julija. Tass. Kitajska vlada ostro kritizira sporazum, ki sta ga sklenili Japonska in Anglija glede ustavitve prometa preko Birme. Kitajska vlada se zaveda, da taka odredba, ki zadeva najvažnejšo pot njenega oskrbovanja za obrambo, ni v ničemer utemeljena, najmanj pa v mednarodnem pravu. Kitajska je napadena žrtev in ni nikaka vojskujoča se država, da bi zaslužila take krivične ukrepe. Japonska politika napram Angliji je osnovana na golem izsiljevanju in na groznjah.

CUNGKING, 16. julija. Reuter. Kitajska vlada je vložila pri angleški vladi protest zaradi ukinitve dobave vojnega materiala preko Birme.

WASHINGTON, 16. julija. Reuter. Ameriški zunanji minister Cordell Hull je včeraj, ko je bil objavljen sporazum med Anglijo in Japonsko glede ustavitve prometa preko Birme, izjavil, da bodo USA na Daljnem vzhodu napram Japonski vodile samostojno in neodvisno politiko. Malo prej je imel dolg razgovor z angleškim veleposlanikom lordom Lothianom.

MOSKVA, 16. julija. Tass. Kitajski listi močno zamerijo USA, da še vedno izvaža njih industrija orožje in vojni material na Japonsko, ki ga ta uporablja v vojni proti Kitajski.

Popoldne seja angleške vlade

LONDON, 16. julija. Reuter. Danes popoldne se sestane angleški parlament. Minister Attlee bo podal izjavo o odločitvi evakuacije otrok v prekmorske dežele. Medtem pa se med angleškimi in ameriški dobrodelnimi društvi nadaljujejo razgovori o evakuaciji. Beseda »beguncija bo nadomeščena z besedo »gostje«.

AMERIKA NABAVLJA TANKE
NEW YORK, 16. julija. Reuter. Ameriška vlada je odobrila vojnemu ministru kredit 2 in tričetrt milijona funtov za nabavo 620 lahkih tankov.

Konvent ameriške demokratske stranke

Na včerajšnji prvi seji so govorili samo o zunanji politiki - Edini resni kandidat za letošnje predsedniške volitve bo najbrže le Roosevelt

CHICAGO, 16. jul. Reuter. Včeraj se je tu pričel konvent demokratske stranke. Uvodno besedo je imel William Bankhead, ki je očrtal zunanjo politiko stranke. Dejal je, da je strankina politika osnovana na obsodbi napadalcev ter da morajo USA s tem v zvezi v okviru obstoječih zakonov nuditi Vel. Britaniji vsaj možno pomoč. S tem, da je prezident Roosevelt svoječasno apeliral na evropske državljane za mir, se nikakor ni mislil vmešavati v evropske zadeve. Hotel je le, da bi se preprečilo rušenje in uničevanje,

ki je z vojno v zvezi in ki bi se v končnih posledicah moglo prenesti tudi na ameriško celino. Kajti vojni cilji obeh evropskih totalitarnih držav, ki sta v vojni, so naperjeni proti vsem demokracijam, in torej tudi proti USA. Za njim je govoril predsednik demokratske stranke James Fairley, ki je dejal, da USA ne bodo poslale v Evropo niti enega svojega vojaka. S tem pa nikakor ni rečeno, da bi USA ne bile prisiljene voditi najstrožjo politiko v smislu Monroeve doktrine in bodo zaradi tega morale preprečiti vsak

poskus, da si ne bi poskušali napadalcu izsiliti dohod tudi na zahodno poloto. Kot tretji je govoril čikaški župan.

CHICAGO, 16. jul. Reuter. Prezident Roosevelt doslej na konventu demokratske stranke še ni spregovoril. Zadržan je z važnimi zunanje-političnimi problemi v Belih hiši v Washingtonu. Na drugi strani se uporno širijo govornice, da bo edino njegova kandidatura za prezidenta prišla resno v poštev. Nasprotno se pa kot kandidatje za podpredsedniško mesto imenujejo številne osebe.

Praske in spopadi v Evropi in Afriki

Tudi včeraj in ponoči so se nadaljevali letalski napadi in spopadi — Angleži izvršili največji letalski napad na Nemčijo? — Napad na grški otok

NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 16. julija. DNB. Vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Naše letalske sile so z uspehom napadle v Rokavskem prelivu angleške trgovske ladje in njihovo oboroženo spremstvo. Potopile so pri tem za 17 tisoč ton sovražnega ladjevja. Razen tega so bile zadete še druge enote: en rušilec, ena pomožna križarka in štiri trgovske ladje. Med našim in angleškim letalstvom se je vnela bitka, med katero smo zbili štiri sovražna letala, dve pa poškodovali, da sta gotovo tudi izgubljeni. Tekom noči so izvedla naša letala vrsto napadov na vojaške naprave v južni Angliji. Nastale so mnogoštevilne eksplozije, katerim so sledili požari. Istočasno so napadla angleška letala severno in zahodno Nemčijo, niso pa povzročila nobene znatne škode. Pri tej bitki je izgubil sovražnik nadaljnji dve svoji letali.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 16. julija. Stefani. Uradno poročilo št. 35, ki je bilo izdano včeraj, se glasi: V zahodnem delu Sredozemlja je naša podmornica potopila angleško protitorpedovko in podmornico. Močni sovražni letalski napadi na Tobruk niso po-

vročili niti žrtev niti škode. V Vzhodni Afriki je bombardiralo naše letalstvo letališče in pristanišče v Adenu. Pri Buni so naša letala s strojnimi napadli sovražne kolone in uničila dve sovražni letali. Sovražni napad na Asab je ostal brez vsakega učinka. Za časa tega napada smo zbili eno sovražno letalo.

ANGLEŠKA POROČILA

LONDON, 16. julija. Reuter. Sinoči so nenadoma utihle vse radiopostaje v državah, ki jih je zasedla Nemčija in nemške radiopostaje same globoko v notranjost. Gre za ozemlje od Belgije do centralne Nemčije, ki meri v premeru 1100 km. Močnejše so vse belgijske, holandske, danske in nemške postaje med Berlinom, Monakovim, Dunajem in Breslauom. Umolknevet radiopostaj je vedno znak letalskega napada. Dasi davi do 9. ure letalsko ministrstvo še ni izdalo nobenega uradnega poročila, so se vendar razširile govornice, da gre za dosedaj največji angleški letalski napad na Nemčijo.

LONDON, 16. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo, da so bila sinoči nemška letala nad Severovzhodno Anglijo. Letela pa so silno visoko in niso metala bomb.

ANGLEŽI DEMANTIRAJO

GIBRALTAR, 16. julija. Reuter. Demantirajo se vesti, da je bil Gibraltar včeraj trikrat bombardiran. Sovražna letala so res letela nad lukco, toda zelo visoko in niso metala bomb.

OPERACIJE V AFRIKI

LONDON, 16. julija. Reuter. Vojni komunikacije iz Nairobijske javlja, da se je angleška posadka umaknila iz britanske Moyale. Letala RAF so bombardirala italijansko Moyale v Abesiniji. Britansko letalstvo je uspešno bombardiralo italijanska oporišča v Libiji in Eritreji, zlasti Assab in Tobruk, kjer je nastal gost črn dim, kakor nastaja pri požaru olja.

PRVI NAPAD NA PALESTINO

HAIFA, 16. julija. Reuter. Palestina je včeraj zabeležila svoj prvi zračni napad. Italijanske bombe so napravile nekaj materialne škode; bilo je tudi nekaj žrtev med prebivalstvom.

NAPAD NA GRŠKI OTOK

LONDON, 16. julija. Reuter. Včeraj so italijanska letala bombardirala grški otok Akropolenijo, ki leži zahodno od grške celine.

ANGLEŽI IZGUBILI PODMORNICO

LONDON, 16. julija. Reuter. Admiralteta javlja izgubo podmornice »Shark«.

Italija obvlada Sredozemlje

RIM, 16. julija. Diplomatski urednik agencije Stefani je na osnovi zbranih podatkov o italijansko-angleški pomorski bitki podal naslednji zaključek: »Britske pomorske sile v zahodnem in vzhodnem delu Sredozemlja so se morale umakniti v Gibraltar in Aleksandrijo. Tako je splahnela legenda o angleški premoči v tem bazenu. Italija je s svojimi pomorskimi in letalskimi silami dokazala, da je s pomočjo svoje strategične lege v stanju, dominirati nad Sredozemskim morjem in onemogočiti manevriranje Angležev. Velika Britanija je morala svoje sredozemsko brodovje ločiti v dve skupini, nasprotno pa Italija kontrolira Sicilski kanal in Mesinsko morsko ožino ter lah-

ko vsak čas zedini svoje edince z vzhodnega in zahodnega dela polotoka. Angleška eskadra je bila na poti v Aleksandrijo uspešno bombardirana od italijanskih letalskih sil s Sicilije, Libije in Dekaneze. Prav tako je bila močno poškodovana angleška zahodna skupina ladij na umiku v Gibraltar. Največja angleška bojna ladja »Hood« je morala zmanjšati hitrost od 31 na 8 vozlov, ker je bila težje poškodovana, kar dokazujejo tudi fotografski posnetki. Vsako iznenadenje angleške vojne mornarice je tedaj izključeno. Velika Britanija tudi nima v Sredozemlju arsenalov, kjer bi ladje lahko popravila.

Angleži pa to zanikajo

LONDON, 16. julija. Reuter. Z ozirom na napačne vesti tuje propagande, admiralteta ponovno zanika, da bi bila britanska sredozemska mornarica o priliki zadnjega spopada pri Malti ali kje drugje utrpela kako škodo. Italijanska eskadra pri Malti se je sestajala iz 2 linijskih ladij, večjega števila težkih križark in iz 25 rušilcev. Ta se je pred angleško eskadro umaknila in se zakrila v dim, naše letalstvo pa jo je še dalje zasledovalo in je direktno zadelo sovražno težko križarko. Navzlic italijanskim zračnim napadom naše brodovje ni utrpelo nobene škode.

Druga eskadra, v kateri sta bila »Hood« in »Ark Royal« je sestrelila 4 sovražna letala, 7 pa jih je težko poškodovala. Tudi ta naša eskadra ni utrpela nobene škode. Z ozirom na našo akcijo pri Oranu ponovno pojasnjujemo, da sta imeli Nemčija kakor Italija, namen uporabiti francosko mornarico proti nam. Ni res, da bi bila naša mornarica streljala na civiliste in na demobilizirane mornarje. Ko je naša mornarica čakala 8 in pol ur na odločitev francoske mornarice, je ta nastopila proti nam, nakar smo bili prisiljeni tudi nastopiti.

Sporazum med Irsko in Anglijo?

NEW YORK, 16. julija. TASS. Po vestih iz Dublina trdijo irski poučeni činitelji, da je bil dosežen sporazum med de Valero in Veliko Britanijo. Na podlagi tega sporazuma bo britanskim četam dovoljeno vkorakati na ozemlje svobodne Irske v primeru, ako bi Irsko napadla kaka tretja sila, in to zaradi tega, ker Irska sama ni pripravljena na obrambo, ker ne razpolaga niti z zadostnim vojaštvom, niti z orožjem in municijo.

AMERIŠKA MORNARICA

HONOLULU, 16. julija. Reuter. Dve eskadri USA sta zapustili lukco in križarila po Tihem oceanu.

SMEŠEN VTIS

MOSKVA, 16. julija. Tass. DNB objavlja: Angleški radio in tisk skušata težaven položaj Anglije zakriti z objavljanjem vesti, ki naj bi kalile nemško-sovjetsko razmerje. Pri tem angleškemu tisku pridno sekundirajo ameriški listi. Citirajo izvlečke iz izjav in govorov v Ribbentropa iz časa pred sklenitvijo nemško-sovjetske nenapadalne pogodbe. Vsa ta tendenciozna poročila napravljajo smešen vtis.

NOVA MOSKVA

MOSKVA, 16. julija. Tass. Nna proslavi petletnice začetka izgrajevanja Moskve po novem načrtu je bilo javljeno, da je bilo za prezidavanj carske Moskve v socialistično Moskvo doslej porabljenih nad 10 milijard rubljev.

SPORTNA PARADA V KIJEVU

KIJEV, 16. julija. Tass. Včerajšnje športne parade v ukrajinskem glavnem mestu se je udeležilo 20.000 športnikov. Mnogi so bili odlikovani za zasluge v vojni proti Finski.

Pred ofenzivo proti žitu

BERLIN, 16. julija. Nemški radio je včeraj pozival prebivalstvo, naj stalno pazi, da ne bi nastal kak gozdni požar, ali kak požar na žitnih poljih. Vsak sumljiv znak naj nemudoma preišče, oziroma javi najbližji orožniški postaji.

NEW YORK, 16. julija. NBC. Pri intenzifikaciji blokade se nameravajo vojuje se stranke posluževati posebnega kemičnega praha, ki ga bodo letala sipala na zoreča polja. Čim pride prah v stik z gorljivo snovjo, se vname.

JAPONSKA VLADA ODPSTOPILA

TOKIO, 16. julija. Reuter. Japonska vlada je odstopila.

BENEŠEVA ZAHVALA

LONDON, 16. julija. Reuter. Prezident Beneš se je prvemu lordu admiralitete zahvalil za trud angleške mornarice o priliki prevoza čehoslovaških čet iz Francije v Anglijo.

UKINITEV ŠVEDSKIH POSLANIŠTEV

STOCKHOLM, 16. julija. Reuter. Švedska poslanstva v Bruslju, Haagu in Oslu so začasno prenehala delovati.

EKSPLOZIJA V RUDNIKU

NEW YORK, 16. julija. Reuter. V premogovniku Somnanu v Pensilvaniji je nastala eksplozija. Ubitih je 22 oseb. Usoda 20 rudarjev še ni znana.

NEW YORK, 16. julija. Reuter. Naknadno javljajo, da je katastrofa v rudniku Somnanu terjala 47 smrtnih žrtev.

VOJNI KABINET NOVEGA ZELANDA

LONDON, 16. julija. Reuter. Novi Zeland je včeraj dobil vojni kabinet. Tega sestavlja pet ministrov: trije vladni in dva od opozicije. So to ministrski predsednik Fraser, finančni minister Nash, vojni minister Jones, voditelj opozicije Hamilton in bivši ministrski predsednik Coates. Vojni kabinet bo vojne napore dominiona spravil do viška.

ANGLEŠKI SODNIKI PRI UTRJEVALNIH DELIH

LONDON, 16. julija. Reuter. Združenje angleških sodnikov je sklenilo, da bo čas letošnjih sodnih počitnic skrajšan na minimum. Medtem pa bodo sodniki odšli k utrjevalnim delom.

ZAMRZNJENI KREDITI

WASHINGTON, 16. julija. DNB. Roosevelt je podpisal uredbo, po kateri se smatrajo krediti USA Letonski, Estonski in Litvi za zamrle.

FRANCOSKI NARODNI PRAZNIK

CLERMOND-FERRAND, 16. julija. Havas. Namesto običajnih vsakoletnih svečanosti na narodni praznik 14. julija so bile letos spominske molitve, posvečene padlim borcem. Ganljiva svečanost je bila v Clermond-Ferrandu pred spomenikom padlim borcem, nato pa služba božja v katedrali.

NEMCI DEMANTIRAJO

BERLIN, 16. julija. DNB. Nemški tisk odločno demantira trditve angleških listov, da se v posameznih nemških tovarnah dela 21 ur za proizvodnjo strupenih plinov. Vesti so izmišljene ter hočejo samo zastrupljati javno mišljenje. V bojih na Poljskem so Poljaki uporabljali strupene pline, ki so bili angleškega izvora.

DEPORTACIJA IZ SANGHAJA

SANGHAJ, 16. julija. DNB. V zvezi z odporom proti krogom, ki so prijateljsko razpoloženi do Čangkajskove vlade, je izvršilni urad v Nankingu izdal ukrepe načelniku Sanghaja, da deportira sedem tujcev. Prizadeti so največ Američani, med temi je tudi Žid, izdajatelj dnevnika, in pet novinarjev, solastnikov kitajskih listov. Ta ukrep je izzval v mestu veliko senzacijo.

GOZDNI POŽARI

NEW YORK, 16. julija. DNB. V državi Montani, USA so ob poti v Idaho izbruhnili siloviti gozdni požari. Nad 900 ljudi je zaposlenih pri omejitvi požara, sodelujejo tudi letala.

Mariborska napoved. Pretežno jasno vreme. Toplota se bo še gvinila. Včeraj je ebila najvišja toplota 26.1, danes najvišja 13.4, opoldne 28.

Borza. Curiah, 16. jul. Devize: London 16.75, Newyork 440.50, Milan 22.30, Berlin 176.39.

OBLETNICA SOVJETSKEGA PREKOPA

MOSKVA, 16. julija. Tass. Včeraj je Moskva slavila triletnico, odkar je bil zgrajen prekop Moskva—Volga. Ta oskrbuje Moskvo s pitno vodo in služi elektrarnam in industriji. Razen tega je dvig-

nil površino reke Moskve, ki je na ta način postala plovna. V treh letih je bilo črpano v reko Moskvo 3¼ milijona kubnih metrov vode. V tem času je plulo v prekopu 160.000 ladij, ki so prepeljale 4.800.000 ton blaga in 6.500.000 potnikov. Obrežja prekopa služijo Moskovanom kot prijetne izletniške točke.

Novice

Beltinsko veleposestvo pride pod agrarno reformo

Takoj po osvobojenju Prekmurja se je pojavilo vprašanje ureditve veleposestev, ki so jih imeli tu razni grofje in veleposestniki. Ponekod je šlo za velikanske komplekse rodovitne zemlje, katero je bilo treba razdeliti med agrarne interese. To je bilo storjeno na podlagi posebne zakona o agrarni reformi. Vendar določa ta zakon v posebnem odstavku, da se sme veleposestniku pustiti večja količina zemlje, kakor predvideva maksimum v imenovanem zakonu, le v primeru, če bi iz te zemlje imelo splošno korist gospodarstvo kraja ali pa država sama.

Te določbe se je poslužila tudi sedanja lastnica veleposestva v Beltincih grofica Marija Zichy, kateri je bilo dovoljeno vzdrževati 370 oralov zemlje za živino.

rejo in 417 oralov za semenogojno postajo.

Vse to gospodarstvo je upravljala grofica sama s svojimi delavci in nastavljenici pod nadzorstvom kr. banske uprave.

Ne bomo razpravljali na tem mestu, kakšno je bilo to gospodarstvo in ali je odgovarjalo predpisom ter je imelo uspehe. Komisija kr. banske uprave je lani 1. avgusta ugotovila, da stanje živinoreje ne odgovarja zahtevam vzornega vzgajališča in da stanje na semenogojni postaji ni boljše. Ugotovljeno je bilo celo, da imajo nekateri hlevi kmetijske reje lepšo in boljše živino, kakor pa na veleposestvu, kjer bi morala biti ta panoga gospodarstva res vzorna. S tem niso bili izpolnjeni zakonski pogoji, pod katerimi je bila zemlja prepuščena.

Kraljevska banska uprava je radi tega predlagala ministrstvu za kmetijstvo, da se ta zemlja odvzame veleposestnici in se razdeli med agrarnimi interesi. Začeva se je dolgo vlekle in končno je minister za kmetijstvo letos junija podpisal rešenje, da se zemljišče, ki je bilo prepuščeno grofici Mariji Zichy v Beltincih kot supermaksimum, na podlagi zakona o agrarni reformi odvzame in razdeli med agrarne interese, kakor je to predlagala kraljevska banska uprava.

S tem bi bilo končno tudi rešeno sporno vprašanje med veleposestvom in »beroišči«, ki je poslednji čas zavzelo že precejšen obseg. Kako bo zemlja razdeljena in kaj bo sedaj s semenogojno postajo, še ni znano.

SADJE V SLOV. GORICAH DOBRO KAŽE

Še precej dobro obetajo letos jabolka v Slov. goricah, le severni kraji in kraji med Ljutomerom in Ormožom kažejo slabo, ker jih je pred kratkim uničila toča. Srednje Slovenske gorice, to je okoli Sv. Lenarta, Sv. Trojice, Benedikta, Negove, Antona in Sv. Andraža obetajo mnogo jesenskih jabolk. Vprašanje je, kakšne bodo cene in pogoji za izvoz v tujino. Naš kmet je itak potreben dobrih cen, da si izboljša kritičen položaj v gospodarstvu. **Bojan Dre—**

ZAGREBČANI DOBIJO SVOJE CIGARETE

V kratkem bodo pričeli preurejevalna dela na zagrebški tovarni tobaka. Doslej so izdelovali cigare, sedaj pa bodo cigarete, tako da bodo Zagrebčani kadili svoje cigarete. Cigare bo izdelovala senjska tobačna tovarna. Zagrebška tovarna bo izdelovala »Morava«, »Zeta« in »Ibar« cigarete, mešani tobak in tobak za pipo. Preureditev bo veljala okoli 10 milijonov din.

Ljubljana

Na francoski narodni praznik 14. julija je bila pred spomenikom neznanega junaka Napoleonove armade tiha slovesnost. Francoski generalni konzul g. Rembrand je v spremstvu g. Lacroixa, ravnatelja tukajšnjega francoskega inštituta, tam položil venec. Slovesnosti so prisostvovali zastopniki bana, komandanta dravske divizije in predsednika mestne občine ter številni člani francoskega inštituta in društva prijateljev Francije.

Izredni občni zbor Kluba prekmurških akademikov bo v sredo dopoldne ob 8. uri v Meščanskem domu. Kot smo poročali, je bil šele pred kratkim VII. redni občni zbor Kluba PA. Izredni občni zbor je sklican samo radi formalnih razlogov in po soglasnem sklepu novega odbora.

Osebnostne novice: Učiteljica Kosjek Verena je premeščena iz Križevca v Leskovec v Krškem srezu, učitelj Maks Žitnik pa iz Zelenje v Kamniški okraj. Banovinski zdravnik g. dr. Bernard Jirku je na lastno prošnjo premeščen iz Strigove v Ozlak pri Karlovcu.

Zahteve o zboljšanju pokojninskega zavarovanja

Na občnem zboru Pokojninskega zaveza, o katerem smo že poročali, so delegati nameščencev podali skupno izjavo, v kateri poudarjajo nujno potrebo, da se v pokojninskem zavarovanju določijo novi plačilni razredi, da bodo zavarovanci zavarovani za svoje dejanske prejemke, kar bo tudi zvišalo odmerno osnovo za rentne dajatve. Zakon o pokojninskem zavarovanju je sploh potreben temeljitih sprememb, zlasti glede na olajšanje pogojev za pridobitev rente. Nameščenci zahtevajo, da se starostna meja za zavarovanje zniža na 60 let in službena doba na 35 let, za zavarovanko pa starostna meja na 55 let in službena doba na 30 let. Vdovi naj se prizna vsaj 60 odstotkov rente, ki bi pripadla umrlemu zavarovancu, in naj ima pravico do rente tudi, če se poroči z zavarovancem, stariim čez 50 let. Otroška renta naj se podaljša do 21. leta, če otrok studira, pa do 24. leta starosti.

Ministrstvo za socialno politiko naj čimprej izda naredbo o ureditvi medsebojnih odnošajev med nameščenskimi in rudarskim zavarovanjem za primer onemoglosti, starosti in smrti. Pridobljene pravice, ki izhajajo iz dvojnega zavarovanja, morajo biti v polnem obsegu zavarovane. **Bolniško in nezgodno zavarovanje nameščencev ter njih preskrba v primeru brezposelnosti naj se izloči iz delavskega zavarovanja in organično poveže z nameščenskimi pokojninskimi zavarovanjem, tako da bo v Sloveniji nosilec celotnega nameščenskega zavarovanja Pokojninski zavod v Ljubljani.**

Delegati nameščencev so zavzeli svoje stališče tudi do gospodarskega vodstva PZ in priporočajo, naj bi se s sredstvi zavoda upravljalo kar najbolj štedljivo in po zdravih gospodarskih načelih. Predvsem je treba paziti, da upravni stroški ne presegajo 10 odstotkov predpisanih premij. Zato naj se celotna uprava in režija zavoda primerno reorganizira. — Ta zahteva je gotovo upravičena spričo dejstva, da znašajo upravni stroški zavoda skoraj 4 milijone din na leto; torej zelo draga režija, ki bi se gotovo dala znatno poceniti z debirokratiziranjem in poenostavitvjenjem upravnega aparata ter drugimi potrebnimi reformami.

Delegati nameščencev so zavzeli svoje stališče tudi do gospodarskega vodstva PZ in priporočajo, naj bi se s sredstvi zavoda upravljalo kar najbolj štedljivo in po zdravih gospodarskih načelih. Predvsem je treba paziti, da upravni stroški ne presegajo 10 odstotkov predpisanih premij. Zato naj se celotna uprava in režija zavoda primerno reorganizira. — Ta zahteva je gotovo upravičena spričo dejstva, da znašajo upravni stroški zavoda skoraj 4 milijone din na leto; torej zelo draga režija, ki bi se gotovo dala znatno poceniti z debirokratiziranjem in poenostavitvjenjem upravnega aparata ter drugimi potrebnimi reformami.

c Nesreča na cesti. 41 letni dninar Franc Gaberc iz Prožinske vasi nad Storami, se je peljal s kolesom od Sv. Stefana pri Smarju proti domu. Med poljo so se zlomile vilice pri kolesu. Gaberc je padel s kolesa in se hudo poškodoval po glavi, obrazu in desni roki. Zdravi se v celjski bolnišnici.

c Cena krompirju na celjskem trgu je 2,50 din za kilogram. Upati pa je, da bodo cene temu važnemu živilu padle še nižje.

Ptuj

p Pazite na kolesa! V Maistrovi ulici sta bili skoraj ob istem času ukradeni kolesi in sicer železničarskemu delavcu iz Budine Plajnske Antonu izpred brivnice Skaze Petra in peku Kozelu Ivanu izpred »Belega križa«. Prvo kolo je znamke LBC tov. št. 319138, ev. 185948-30 in drugo znamke »Puch«, tov. št. 1103 in ev. 185665-30. Kozelu je bilo kolo ukradeno že tretjič.

p Visok prah leži po ptujskih ulicah in cestah, proti kateremu tudi večkratno dnevno škropljenje dosti ne zaleže. Ptujčani zelo trpijo od te nadloge. Ker ima mestni škroplilni avto zelo obsežno cestno omrežje, kljub pospešenemu škropljenju ni kos zdaj dovolj pogosto škropliti ceste.

Priložnostni zaslužki podeželske mladine

Medtem ko tudi prebivalstvo Slovenije narašča, na leto okoli 11.000, se naše gospodarstvo ne more razmahniti, ker nima danih pogojev za razvoj. Zemlja je premalo donosna in se premalo kultivira, zato je na kmetih tudi premalo kruha. Poglejmo samo v vinorodne Haloze, kjer se gibljejo cene vina okrog 3 din za liter. Ne čudimo se, če so Haložani mesece in mesece brez kruha in zabele, da nimajo kaj obleči, da si svetijo s treskami, da šolska mladina nima niti papirja niti peresa, da bi se učila pisati. Rožnati položaj pa tudi ni v rodovitnejših predelih kot na Dravskem polju in Slov. gor. Tu je mnogo vaške revščine, ki živi Haložanom podobno življenje.

In pri vsem tem je najbolj prizadeta mladina, ki nima kam potrkati na živ-

djenjska vrata eksistence. Zato si išče zasilnega zaslužka v priložnostnem delu, t. j. sezonsko delo in šušmarstvo. Tako kmetijska mladina v trumah hiti na sezonsko delo v tujino, drugi iščejo zaslužka pri javnih delih doma, tretji pa so se vrgli na šušmarstvo, ki je rak rana našega obrtništva. Medtem ko se ta mladina bori za obstanek drugod, kmetije še bolj propadajo in kar je največje zlo, te naše kmetije žrejo svoje lastne nedoletne otroke, ki so najcenejša delovna moč.

Take zastane gospodarske prilike onemogočajo kmetijski mladini, da si ustvari trden obstoj. Za ta vedno številnejši mladi rod, ki stopa v življenje, pa je najvažnejše, kako se naj te razmere spremenijo, da se bo mogel uvrstiti kot kristen član v človeško družbo.

Prekmurški rezervni častniki organizirani

V nedeljo dopoldne so imeli rezervni oficirji v dvorani Grajskega kina ustanovni občni zbor pododbora Združenja rezervnih oficirjev. Navzočih je bilo 42 rezervnih oficirjev iz Sobote in iz raznih krajev soboškega okraja. Občni zbor je vodil šef katastrske uprave g. Karel Kavšek. V svojem govoru je poudarjal pomembnost nalog, ki jih morajo vsi rezervni oficirji tudi takrat, kadar niso v vojski, posebno pa velja to za obmejne kraje in za današnje dni. Čakanje prekrizanih rok je nevarno. Ena izmed sedanjih nalog je tudi pobiranje malodušnosti. Dobra morala je močna trdnjava. Na koncu je predlagal udanostne oziroma pozdravne brzojavke, ki se naj pošljejo pisarni Nj. Vel. kralja, ministru vojske g. M. Nediču in osrednji upravi Združenja rezervnih oficirjev. Bile so soglasno sprejete. Za predsednika zbora je bil nato izbran državni tožilec dr. Albin Juhart, za tajnika nadz. Čiček in za overovatelja dr. Brandieu in dr. Šumenjak. Dr. Juhart je obrazložil pomen in sestav organizacije, tolmačil pravila ter poudaril pomen ene izmed glavnih točk programa Združenja tudi za Prekmurje; gojiti stike z aktivno vojsko. Samo v Soboti je 57 rezervnih oficirjev, zato so

dani vsi pogoji za samostojno organizacijo. Sedanja organizacija je namenjena soboškemu okraju. Verjetno bo prišlo do organizacije tudi v lendavskem okraju, če že ne samostojne, pa v okviru soboške organizacije in s posebnim poverjeništvom v Lendavi.

Pri volitvah je bila vložena lista funkcionarjev, med katerimi je tretjina iz podeželja. Glavna skrb zborovalcev je bila taka sestava liste, da bi se moglo tudi brez večjih zamud sklicevati sklepene seje. Soglasno so bili izvoljeni vsi funkcionarji. V nadzornem odboru so: dr. Albin Juhart, predsed., inž. Ivo Zobeč podpr., tajnik Alojž Piškur, arh. Franc Novak, blag. Ferid Hirschl in člani dr. Jože Pečan, Nikolaj Barbarič, Vladimir Močan, Franc Bračko, Vilko Frahm, Franc Pajtlar. Predsednik nadzornega odbora je Karel Kavšek, tajnik Jože Potokar in člani inž. Valentin Petkovšek, dr. Maks Kovačič, Franc Bajlec in Roman Urek. Predsednik razsodišča je dr. Franc Češarek, tajnik Janez Nemec. Volitve in tudi celotni občni zbor je potekel v poudarjanju, da časi zahtevajo opustitev vseh malenkosti ter da je ozkogrudno strankarstvo škodljivo.

Celje

Avtobus v Savinji in »Slovenec«

V včerajšnji številki smo poročali o neprijetni nezgodi poštnega avtobusa, ki se je pri Lučali s potniki vred prevrnil v Savinjo, pri čemer so bili potniki laže ranjeni. Le srečnemu naključju se je zahvaliti, da ni bilo težjih posledic. O tej nezgodi poročajo poleg drugih listov v današnji številki tudi »Slovenec« na 7. strani pod celjskimi novicami. Tudi on ugotavlja v svojem poročilu, da so bili potniki pri nesreči lažje poškodovani. (Torej prav isto kot »Večernik«!) Mimo tega pa še ostro šiba nered na vseh poštah avtobusih ter poziva pošto direkcijo, naj

napravi vendar enkrat red.

»Do tu je vse v redu. Na svoji 2. strani pa »Slovenec« med svojimi telefonskimi vestni plše (sicer pod napačnim naslovom!), da poročilo »Večernika« ni točno. Ugotavljamo, da je poročilo »Večernika« prav tako točno kot je točno poročilo »Slovenca« na 7. strani! Če pa se je hotel »Slovenec« opravičiti, naj bi to storil na svoj račun (!) ter najprej popravi svoje lastno poročilo! Zakaj logika katoliške morale veleva: svoj greh opereš edino s svojim kesanjem in svojo pokoro!

c Sokolsko društvo Celje matica prosi bratska društva, ki so prejela zelene jubilejne znake, razglednice ali »Zgodovino celjskega Sokola«, da račune plačajo. Z odlašanjem plačila društva sebi ne koristi, škodujejo pa Sokolu-matici, ki ne more kriti svojih obveznosti, zato se društvo ponovno priporoča vsem bratskim edincem za naklonjenost in razumevanje.

c Prizidek za ambulaterij OUZD in regulacija Samostanske ulice. Mestno poglavstvo celjsko razglašuje: Mestni svet celjski je na svoji seji 26. 6. v zvezi s prošnjo SUZOR-ja za gradbeno dovolilo za prizidek ambulaterija OUZD v Vodnikovi ulici sklenil dokončno glede regulacije podaljška Samostanske ulice med Za Kresijo in Vodnikovo ulico: 1. sklep mestnega sveta od 21. 4. 1939 se razveljavi, 2. regulacija podaljška Samostanske ulice med Za Kresijo in Vodnikovo ulico se določa v obliki 10 m široke odprte zvezne ulice v trasi, označeni v načrtu tehničnega oddelka od 18. 4. 1939 z dvonadstropno zaščitavo pa s pridržkom, da se del podaljšane Samostanske ulice od ulice Za Kresijo pa do severne meje posestva Dolžan sive izvesti tudi z nadzidavo ulice v obliki pasuže, ako bi to bilo potrebno iz arhitektonskih ali kakih drugih urbanističnih razlogov. Proti temu sklepu so doobstane pritožbe na kr. bansko upravo dne 22. 6. 1939 v Ljubljani, ki bi jih bilo vlagati pri podpisani uradu v 15 dneh. Rok za pritožbe začne teči 19. 7. m. Pravico do pritožbe imajo člani mestne občine, ki smatrajo, da sklep nasprotuje veljavni zakonodaji in zakonitim nalogom občin. Zakonom in zakonitim nalogom oblasti.

c Mestna občina celjska razpisuje za potrebe mestnih pokopališč dobavo 75 m³ belega peska, postavljenega na posamezno pokopališče. Ponudbe je vložiti do 22. 7. m.

c Lastnike orožnih listov in posestnih dovoljenj za orožje, opozarja predstojništvo mestne policije, da morajo plačati banovinsko takso na orožje najpozneje do konca septembra. Da ne bi stranke proti koncu septembra čakale zaradi večjega navala, naj poravnajo takso čimprej. Tako je treba plačati pri predstojništvu mestne policije v sobi št. 37.

c Zopet trije vlomilci. V noči na nedeljo so vdrli neznan vlomilec v gostilno Ivana Svetela v Gaberju ter odnesel blaga in gotovine v vrednosti 1150 din. Poskusili so vlomiti tudi v trgovino Ivana Golmajerja na Mariborski cesti v Gaberju in v gostilno Jos. Lebiča na Spodnji Hudinji, vendar se jim ni posrečilo priti v notranjost. Polcija je ukrenila vse potrebno, da čimprej izsledí vlomilce. V zadnjih dveh nočeh je bilo v Celju sedem vlomov.

c Stanje hmeljskih nasadov obeta dobro, četudi je še neenakomerno. V boljših nasadih je rastlina povsod dosegla vrh opor, se dobro razkošila in obeta obilo cvetja. Le v nekaterih nasadih je rastlina zaostala, ostala vitka in piščo obeta. Rastlina je v splošnem zdrava. Radi peronospori pa se nujno priporoča škropljenje.

c Vol je nabodel 60 letnega dninarja Milana Oberskega iz Huma ob Sotli v hrbet in ga težko poškodoval. Oddalil so ga v celjsko bolnišnico.

c Velika množina gob se je te dni pojavila na celjskem trgu. Dobe se jurčki in lističke. Krožnik gob se prodaja od 3 din naprej.

Maribor

Postopek pri nadziranju cen

Od referata za nadzorstvo cen pri banki upravi smo sprejeli naslednje obvestilo:

Da bi se postopek pri nadzorstvu cen čim bolj poenostavil in pospešil, zlasti pa, da bi se potreba po pregledovanju poslovnih knjig nadziranih obratov čim bolj omejila, se bodo uporabljale v bodoče za zbiranje informacij in vlaganje prošnje za odobritev cen, tiskovine.

Te dni bo razposlal referat na vse obrate, za katere velja uredba o nadzorstvu cen v izpolnitev tiskovino:

Informacije o cenah, kalkulaciji in režiji.

Tiskovini bodo priložena navodila, kako naj se ta tiskovina izpolni. Podatki, katere želi referat s to informacijo zbrati, bodo služili referatu v sledeče svrhe:

a) Za sestavo katastra obratov, ki spadajo pod nadzorstvo cen in spiska pred-

metov, ki spadajo pod nadzorstvo cen, s katerimi je obrat v predvojnem času posloval (pred septembrom 1939).

Referat ima sicer uradne sezname teh obratov. Lahko pa je mogoče, da je uvrščen v nje obrat, ki v nje ne spada, izpuščen pa obrat, ki v nje spada.

Ako je dobil obrat tiskovino, ki ne posluje z nobenim v navodilih označenim predmetom na v navodilih označen način, naj navede to v sprememnem pismu, tiskovino pa vrne referatu neizpolnjeno.

b) V svrhu pregleda čez stanje in gibanje cen, ki so pod kontrolo.

Ako bo iz poročila razvidno, da so bile povišane v kakem obratu po 15. februarju cene, ki so pod kontrolo, se bodo poslale tem obratom tiskovine za prošnje za odobritev teh zvišanj.

c) V svrhu informacije referata o bru-

tonosih in režiji, s katerimi je posloval nadzirani obrat v zadnjem predvojnem letu 1938, odnosno v mesecih pred septembrom 1939.

Ti podatki bodo važni pripomoček za postopek pri odobravanju cen. Mogli pa se bodo jemati v poštev le, če niso očitno netočni in neverjetni in če niso povsem v neskladu z drugimi pripomočki, ki jih ima referat za svoje poslovanje na razpolago in instrukcijami, ki jih ima od urada za nadzorstvo cen.

Da bi bili doseženi ti smotri, zlasti pa da bi postalo nepotrebno nadziranje teh podatkov na licu mesta, kar je istotako v interesu nemotenega poslovanja referata za nadzorstvo cen, kakor nadziranih obratov, je potrebno, da se vrnejo razposlani obrazci hitro ter točno in vestno izpolnjeni.

m Poročila sta se v Ljubljani g. Karel Rotovnik, profesor in gđc. Hilarija Kresnik, učiteljica.

m Poročila sta se pri Sv. Arhu na Pohorju Milan Zinauer, sodnik v Kostanjevici, in gđc. Darinka Ličar, učiteljica iz Maribora.

m Prijava otrok za letovanje na Počitniškem domu kraljice Marije na Pohorju. Za I. skupino, v juliju se je prijavilo nad 170 otrok, tako da je zasedena sleherni postelja. Deca se počuti na Pohorju prav dobro, saj je najboljša oskrbovana. Za II. skupino je še nekaj prostorov. Starši prijavite svoje otroke, dokler je še mest na razpolago, v Strossmajerjevi ulici 30.

m Vse so neznanci ukradli gospodinj-ski pomočnici Mariji Skrbičevi z Aleksandrove ceste 47. V ukradenem zavoju je bila vsa njena obleka in perilo.

m Pes je ugriznil na Tezmem 54 letno šiviljo Marijo Paukovo v levo nogo. Morali so jo prepeljati v bolnišnico.

m Vlom v avtomobil. Pred desetimi dnevi je bilo na Glavnem trgu vloženo v avtomobil zdravnika g. dr. W. Thalmana iz Maribora ter je bila ob tej priliki ukradena tudi njegova aktovka z različnimi zdravniškimi instrumenti in razne druge stvari. Ker vlomilci ukradene stvari niso mogli koristiti, jih je odvrzel v studentskem gozdu ob Dravi. Včeraj zvečer okoli 17. ure je Hambroš Feliks iz Maribora našel aktovko, ki je bila v papir zavita z vsemi ukradenimi stvarmi ter jo je oddal na orožniški postaji v Studencih.

Tabor mariborskih skavtov pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini

V sredo se bodo odpeljali mariborski skavti pod vodstvom prof. Lovšeta v sv. Pavel pri Preboldu v Savinjski dolini, kjer bodo taborili. V skupini bo 40 skavtov, ki se že veselijo bivanja v prelepi Savinjski dolini. Sotore bodo postavili na gmajni posestnika Kramerja, po domače Zeblija, v Latkovi vasi, kjer se domačini že veselijo njihovega prihoda, saj jih že imajo od preteklega leta v lepem spominu.

Ko sem bil v Latkovi vasi, so mi tamkajšnji ljudje s ponosom pripovedovali, kako radi so imeli mlade Mariborčane, ki so se prav gotovo tudi dobro imeli. Zato so tudi tokrat poskrbeli za njihovo udobnost. Dali jim bodo na razpolago vse, kar bodo potrebovali v taboru. Ustanovili so kar nekako »samopomoč« za ma-

riborske skavte, ki bo skrbela dnevno za 12 litrov mleka, za jajca in druge dobrrote, ki jih mladi ljudje potrebujejo in ljubijo. Domačini se veselijo lepega petja mladih skavtov, zato naj na petje nikar ne pozabijo! Za dobre nasvete, lepo besedo in domačo pesem jih bodo Latkovljani nagradili z znano savinjsko gostoljubnostjo.

Kmalu bodo prišli k Sv. Pavlu pri Preboldu tudi Sušteršičevi mali mariborski harmonikarji. Nastopili bodo v nedeljo 28. t. m. ob 15. uri popoldne v Zadržnem domu pod okriljem vseh gasilskih čet šentpavelske občine. Tako bodo skavti lahko daleč od Maribora dobili majhne prijatelje, ki jim bodo zaigrali in zapeli v pozdrav.

Želje občinstva glede koncertov v parku

Mariborsko občinstvo zdaj kaj rado poseča večerne koncerte v parku, kar je lep dokaz smisla za glasbo. Toda ako naredimo statistiko ljudi, ki hodijo na te koncerte, vidimo, da je med njimi 50% mladih, glasbe in zabave željnih ljudi. Ako pa spet prisluhnemo ploskanju občinstva, bomo videli, da je vprav viharo na koncu izvedenega programa, to je pri plesnih in modernih komadnih, ki so silno redki in kakor rečeno, le ob koncu sporeda. Mladi ljudje ljubijo moderno in zlasti plesno glasbo, ki jih pritegne in navduši. Zato je želja občinstva, da bi izvajali v bodoče bolj moderne in plesne komade, poleg tega pa, recimo na začetku ali na koncu, slovenske narodne pesmi in koračnice.

Zdaj pa nekaj besedi o razsvetljavi! V parku je namreč razsvetljen in še to bolj redko samo prostor okoli paviljona. Ostali del parka je strahotno temen in zbuja — grozo! Zato bi ne bilo naplačno, ako bi vsaj za časa koncertov razsvetlili nekatere druge dele v parku,

DEKLICO REŠIL IZ DRAVSKIH VALOV

Včeraj okoli 11.30 je ribič Štefan Vaupotič, ki je lovil blizu meljskega broda, zapazil, da je iz čolna pri brodu padla majhna deklica. Deroči valovi so jo nesli proti Hutterjevi tovarni. G. Vaupotič je takoj skočil v čoln in pohitel za deklico. V zadnjem trenutku jo je rešil gotove smrti. Ugotovili so, da je deklica 9letna Nada Radovanovičeva, hči tkalskega mojstra iz Kejžarjeve ulice.

CENE MESA PRI SPEHARJIH

Govedina 12 do 14 din, teletina 12 do 14 din; svinjsko meso s kostmi 15 do 16 din, svinjsko meso izluščeno 16 do 18 din, riba 18 do 20 din, zajec 16 do 17 din, salo 18 din, slanina 17 din, pljuča 7 do 8 din, jetra 10 do 12 din, reberca 14 do 15 din, glava 7 do 8 din, ledvice kom. 2 do 3 din, noge kom. 2 do 3 din. (Iz poročila mestnega tržnega nadzorstva.)

na pr. ob ribniku, kar bi bilo seveda tudi v okras.

Avtomobilska smola pohorskih svatov

Maribor, 16. julija. Včeraj se je peljala iz Maribora z mestnim avtobusom večja skupina uglednih meščanov na Pohorje na svatbo pri Sv. Arhu. Težki voz, ki je vozil poleg svatov še razne dobrrote za gostijo, je zaradi defekta v motorju sredi poti obtičal. Slučaj je nanesel, da je takrat pripeljal po isti cesti neki tovorni avtomobil, na katerega so z verigo priklenili mestni avtobus s svati. Doletela pa jih

je ponovna nezgoda. Utrgala se je veriga že po nekaj sto metrih, da je avtobus spet obtičal. Le duhaprisotnosti soferja se imajo zahvaliti, da avtobus ni zgrmel v prepad, ker je takoj zavrl. Kljub smoli pa so doživeli pohorski svatje, ki so presedli na tovorni avto, še prijetno presenečenje. Delavci na novi pohorski cesti so svatom »zašrangali« cesto in s »slavolokom« pozdravili ženina in nevesto ter svate.

Cas, v katerem bi se naj vršili koncerti, je najbolj primeren ob pol 21. uri, saj obiskovalce prej zadržujejo razne dolžnosti, zlasti ob delavnikih in zato precej zamude, ko navadno ob takem času pridejo. To so v glavnem želje občinstva, ki pa jih ne bo težko uresničiti!

m Na Tezmem bo v sredo ob pol 20. v šoli predavanje prof. Modica o obrambi pred strupenimi plini v primeru zračnih napadov.

m Na mariborskem otoku je bila najdena zlata zapetna ura in zlato nalivno pero. Lastnika dobita najdena predmeta pri upravi na mariborskem otoku.

Akademski mladina dela na Kobanskem

Z vihrajočimi robci smo se poslovili od Maribora in gospe Nince Pintarjeve, ki nam je na kolodvoru dajala zadnje nasvete. Med vožnjo smo si ogledovali zanimive vzpetine kobanskih hribov, ki se z močno črto vlečejo ob Dravi navzgor. Na Vuzenici nas je čakal akad. slikar Golob. Naložili smo prtljago na voz in jo odrinili skozi Muto, kjer nas je slikar Golob opozoril na prastaro cerkvico sv. Janeza z izredno zanimivim tlorisom. Pot mimo Primoža k Jerneju se je začela vzpenjati. Pokrajina postaja vse zanimivejša. Sv. Jerneja zvonik je še visoko nad nami. Samotne zaprte kmetije zdijo raztresene tod okoli in postajajo vse redkeje. Vsaka je svet zase.

Prerili smo se skozi brezov gaj mimo orjaških lip, pod katerimi se stiska pod varno zavetje kmetija. Po treh urah naporne hoje smo na cilju. Dve veliki kmetiji, enorazredna šola in opuščeno župnišče ter cerkva, to je Sv. Jernej, 1049 m visoko. Od leta 1924. ni več dušnega pastirja v tej samotni. Presenečajo nas pošastne lipe, kot svetli simboli slovenstva na meji Akad. slikar Lojze Su-

šmelj nas je tu čakal ter nam pokazal veliko kmečko izbo, kjer bomo stanovali, v župnišču se bo kuhalo, v šoli predavalo. Zvečer nam je pripravil prijetno presenečenje s čisto mladim srnjačkom, ki ga je od nekega prinesel. Brez strahu je srebal mleko, ležal sredi mize ter nas radovedno ogledoval. Sončno jutro nam razbistri razgled. Čudovit kraj! Vsi smo dobre volje in razigrani. Vidi se Kapunar, Senjorjev dom, Uršija, Kamniške planine...

Odrinemo jo k bližnjemu kmetu na travnik, nekaj pa k bližnjemu kočarju na njivo. Sonce pripeka, mlada telesa se gibljejo po globači z grabljami, vilami in eden celo s koso; tako pridno in vešče reže, da se mu kmet čudi. Na nasprotnem bregu med koruzi zveni motika in odmeva veseli smeh kopačev. Eden je umetnik, drugi medicinec, tretji pa maturant. Kaj bi rekli, da vstanejo iz groba študijski predniki v frakih, da vidijo to mladino sredi polja in travnikov visoko gori med samotnimi hribi! Naši kmeti spoznavajo kmeta od blizu in ne samo iz Jurčičevih romanov, poslušajo utrip zemlje z

Smrten padec starčka z gugalnice

V mariborski bolnišnici je podlegel smrtnim poškodbam 68letni bivši krojaški mojster Viktor Babič iz Gradške pri Besnici. Pokojni starček in njegova žena sta se zabavala z guganjem na otroški gugalnici. Nekaj časa je mož gugal ženo, potem pa žena moža. Med guganjem je starček v velikem loku padel z gugalnice in si zlomil hrbtenico. Tudi takojšnja zdravniška pomoč v bolnišnici mu ni mogla rešiti življenja.

Kdo je gol utopljenec?

Drava je pri Selnici ob Dravi naplavila truplo okoli 16 let starega mladeniča. Bilo je popolnoma gol. Na glavi je imel mrtvec razne poškodbe, ki pa verjetno ne izvirajo od kakšnega zločina. Fant je najbrže utonil pri kohanju. Pri skoku v reko se je poškodoval na glavi, kar je nesrečo še pospešilo. Identiteta mrtvega dečka ni znana in so zato oblasti uvedle preiskavo. Pokopali so ga na farnem pokopališču v Selnici ob Dravi.

DIVJI KOZEL SE SPREHAJA PO MARIBORU

S Pohorja se je zatekel v Maribor mlad divji kozel. Najbrže ga je preganjal kakšen pes, pred katerim je pobegnil na vrt v Ljubljanski ulici 41, kjer ga je ujel dijak Anton Strajnshek. O nenavadnem gostu s Pohorja so takoj obvestili predsednika Lovskega društva v Mariboru ravnatelja g. Bogdana Pogačnika.

m Nočna lekarniška služba: od 13. do vključno 19. t. m. lekarna pri sv. Arhu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

m Iz ječe v ječo. Te dni je bil izpuščen iz mariborskih zaporov 21 letni Slavko Gutmaher z Janzeve gore. Komaj je prišel na svobodo, je že spet začel krasti. Posestniku Alojzu Vrhovniku je ukradel 650 din gotovine. Seveda ga bodo spet vtaknili v ječo.

* Večerni koncert od 8.—10. ob lepem vremenu v Park kavarni.

* Naši — Vaši izleti! V nedeljo, 21. julija, zopet dva izleta „PUTNIK-a“: z avtomobilom v Rogaško Slatino za le 60 din; z vlakom in vozovi v Rimski Vrelec za le 75 din (vključno kosilo v Rimskem Vrelec). Prijave do petka zvečer pri „Putnik-u“.

Kino

* Grajski kino. Do vključno torka „Nesmrtni valček“, Paul Hörbiger kot Johan Strauss. — Od srede dalje „Sumljive žene“.

* Kino Union. Do vključno torka „Kralj sporta“, najslajnejša komedija z mojstri komikov Jules Berry-jem in Lisetto Lavuin v glavnih vlogah.

* Esplanade-kino. Najnovejši nemški senzacijski film aktualne vsebine „Požar na Oceanu“. Hans Soenker in Vinni Markiss.

Naši beli mušketirji so se vrnili

Z opoldanskim osebnim vlakom so se danes vrnili v Maribor člani teniške ekipe, ki je zastopala slovenski tenis v dvoboju Slovenija—Srbija. Na kolodvoru so jih sprejeli številni mariborski sportniki in prijatelji tenisa. Naše sportnice so jih presenetile z lepim cvetjem. Bilo je mnogo navdušenja, izpraševanja o vtisih v Beogradu, o beograjskih igralcih in igralkah in o tamkajšnjih sportnih razmerah, zlasti pa o navdušenem sprejemu v prestolnici. Zvečer bo priredil ISSK Maribor na čast ekipe na svojih igriščih pozdravno svečanost.

DEKLICO REŠIL IZ DRAVSKIH VALOV

Včeraj okoli 11.30 je ribič Štefan Vaupotič, ki je lovil blizu meljskega broda, zapazil, da je iz čolna pri brodu padla majhna deklica. Deroči valovi so jo nesli proti Hutterjevi tovarni. G. Vaupotič je takoj skočil v čoln in pohitel za deklico. V zadnjem trenutku jo je rešil gotove smrti. Ugotovili so, da je deklica 9letna Nada Radovanovičeva, hči tkalskega mojstra iz Kejžarjeve ulice.

CENE MESA PRI SPEHARJIH

Govedina 12 do 14 din, teletina 12 do 14 din; svinjsko meso s kostmi 15 do 16 din, svinjsko meso izluščeno 16 do 18 din, riba 18 do 20 din, zajec 16 do 17 din, salo 18 din, slanina 17 din, pljuča 7 do 8 din, jetra 10 do 12 din, reberca 14 do 15 din, glava 7 do 8 din, ledvice kom. 2 do 3 din, noge kom. 2 do 3 din. (Iz poročila mestnega tržnega nadzorstva.)

Zanimivosti

Po treh letih bojov med Japonci in Kitajci

Maršal Čangkajšek je preišlije izvalil Japonce v deželo - Kitajska pred novo preizkušnjo

Dne 7. julija 1937 so se blizu Pekinga začele sovražnosti, ki so bile uvod v dolgotrajno vojno Japoncev s Kitajci. Maršal Čangkajšek je dolgo okleval, predno je z organiziranimi četami nastopil proti Japoncem. Dobro je vedel, da potrebujejo Kitajci še nekaj časa, preden bodo popolnoma zreli za uspešno bojevanje. Na predavanju kitajskim častnikom je 1934 dejal:

»Teško je vedeti, koliko časa bomo še potrebovali za svoje vojne priprave. Problem je neposredno pred nami, še tri ali pet, morda deset let in sredi bojev bomo.«

Maršal je vedel, da bo nasprotnik močnejši, zato je pripravljaj narod na to. Že tri leta meče Japonska svoje vojne sile na kitajsko ozemlje, toča delavni narod proži neverjeten odpor. Milijoni in milijoni ljudi so zapustili rodne domove in se umaknili pred sovražnikom. Izgube, ki jih je Kitajska utrpela, se lahko vzoprejšajo le z onimi v svetovni vojni. Čangkajšek je že vnaprej napovedal, da bo iz strateških razlogov prepustil velik del Kitajske sovražniku in se umaknil. Tako je razširil bojišče v velike daljave ter prizadejal Japoncem vedno večje stroške v vzdrževanju vojne. Želel je, da bi bile japonske izgube ne le gospodarske in materialne, nego tudi v borbenem pogledu velike. Kitajski narod pa naj se sporedno s tem briga, da Japonci v zasedenem ozemlju ne bodo imeli koristi.

Taktika Čangkajška je prinesla uspehe. Maršal računa tudi s tem, da bodo Kitajci prešli v veliko protiofenzivo tedaj, ko bo Japonci izčrpani. Kitajski intelektualci v USA, profesor P. C. Čang primerja sedanjo vojno na Kitajskem z načinom, kako sega japonska pest vedno globlje v lepilo v loncu. Sprva gre roka rada v gosto tekočino, čim globlje pa sega, tem težje je in končno ne more več ven, ker se je lepilo oprime.

Japonska strategija je naletela v vojaških krogih Tokia na ostro kritiko. Celo japonsko politično življenje je bilo zrahljano zaradi tega. Princ Konoje se vprav zdaj trudi, da poenostavi politiko Japonske in s tem okrepi akcije vojaške skupine, ki hoče energičneje zaključiti vojno na Kitajskem. Z zasedbo obalnih postojank Kitajske in približevanjem Indokini uveljavljajo Japonci svoje zahteve, naj preneha dotok vojnega materiala Čangkajšku iz dežel na jugu Azije. Streti ho-

čejo Čangkajškovo oboroženo silo in njegov režim. Ker dosežanji vojaški uspehi tega niso mogli doseči in ker stane prediranje v notranjost Kitajske vedno več denarja, hočejo Japonci s sistematično blokado prisiliti maršala h kapitulaciji. Toda Čangkajšek je mislil tudi na to ter je v goratih pokrajinah še svobodne Kitajske organiziral vojno industrijo. Velik del te so prenesli že iz okupiranega ozemlja.

Po zadnjih poročilih preostajajo Kitaj-

cem zdaj le še zveze z ruskim zaledjem, preko Sibirije. Anglija je pristala na zaporo svoje meje pri Burmi. Kitajska je s tem občutno prizadeta, računala je celo, da bo mogla le z angleško podporo izvesti veliko protiofenzivo. Toda, Velika Britanija je zdaj angažirana v Evropi in prihodnji meseci bodo pokazali, ali bo znala Japonska izkoristiti prilike ter zadati Čangkajšku odločilni udarec ter ga prisiliti h kapitulaciji. Za prerojeni kitajski narod prihajajo tedaj težji časi.

Nemci verujejo v hitro zmago

Berlinski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da nemški vojaški krogi računajo z naglim obračunom z Anglijo. Zdaj je treba le pritisniti na gumb in pohod nad Veliko Britanijo bo v polnem teku. »Völkischer Beobachter« pravi v svojem članku: Nemci molče kakor vedno pred velikimi dogodki. Vsemu svetu zastaja sapa, ker dobro ve, kaj pomeni ta molk. Angleški otoški narod mora ven iz Evrope, ven končno in za vselej. V Nemčiji že mislijo na mir. Tako se pripravljajo na narodno socialistični kon-

gres v Nürnbergu meseca septembra. Gradnja Berlina po novem načrtu se ima spet nadaljevati. Na univerzah bo spet uveden reden dvosemestrni letni rok, kakor je bil pred vojno.

Hitler je še v svojem dvorcu na Bavarskem, Ribbentrop blizu Solnograda. Za napad na Anglijo je vse pripravljeno, na političnem polju pa pripravljajo načrte za ureditev nove Evrope. V Nemčiji vsi več govore o miru kakor o vojni, ker smatrajo, da bo vojaški pohod na Anglijo le kratka epizoda.

Konec demokratizma in individualizma Romantika umira

Tržaški »Piccolo« razpravlja o bodoči ureditvi Evrope ter pravi med drugim: Skrajni čas je, da se čimbolj skrajša samomorilno ubijanje, ki bi lahko ogrozilo položaj Evrope v svetu. Srednje in male države so spoznale, kako nevarno je zapuati svoj obstoj tej ali oni liberalni državi. Konec liberalizma in demokratizma bo povzročil tudi konec individualizma. Zato bo v mednarodnem življenju tudi izgubil princip enakopravnosti med narodi, pa naj bodo ti veliki ali majhni. Maj-

hne države se bodo morale odreči gospodarskih in vojaških bremen, ker so jim ta nevarna in brez haska. Izvesti bodo morale notranjo ureditev po vzoru totalitarnih držav, pokopati preteklost, čeprav z velikimi žrtvami, in gledati v bodočnost. Evropa se mora formirati v veliko teritorialno zajednico. Majhne države bodo morale sprejeti odločitve velikih sil ter se zavedati, da je to v interesu celine.

Neslišna letala za napad na Anglijo

Velikbritanski otoki so v strogi pripravljenosti. Povsod so razpostavljene čete milice. Vprašanje je, če bo ta dorasla strahovitim udarcem iz zraka in raznim novotarjam, ki jih bodo Nemci gotovo uporabili ob tej priliki. Angleži so prepričani, da razpolagajo Nemci z velikimi transportnimi letali, katerih motor se sploh ne čuje. S temi bodo skušali na mnogih krajih izkrcati svoje čete. V

Londonu, pravijo, da so se tudi za te primere vsestransko pripravili.

Nemci nasprotno ne podcenjujejo Angležev, vsaj ne tako dolgo, dokler se ne dokaže pomanjkljiva obramba Britov. Doslej se je znal Anglež izvleči iz vsakega položaja in se rešiti pogube. Po velikem tipanju sedanjih letalskih akcij se bo pokazalo, kolikšna bo angleška pripravljenost ob napadu, ko bodo splošni zračni in morski ofenzivi sledila spuščanja padalcev in zračne pehote v velikem stilu. Anglija je zbrana v pričakovanju in obrambi.

Bencina primanjkuje na švedskem. Zdaj so ponovno omejili avtomobilski promet.

Francosko tovarno letal na Angleškem bodo odprli s posredovanjem generala De Gaullea in predsednika francoskega odbora za oboroževanje. Več francoskih inženirjev že sodeluje z Angleži pri ustanovitvi podjetja.

Dolga vojna bi bila plus za Veliko Britanijo, je izjavil v parlamentu Lloyd George. Glad ne more Anglije prisiliti h kapitulaciji, dočim je za Nemčijo bliskovita vojna cilj uspeha.

Zaladenel norveški parnik na Spitzbergh »Selen« se ni mogel rešiti iz ledenega oklepa. Posadko so spravili v Hammerfest.

Špansko osvajanje Amerike je stalo komaj pol milijona din.

— Ah je zame, Liza?
— Ne vem, milostiva gospa. Dejal je: Dober dan, ljubčica...

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

48 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Prinesel je steklenico višnjevke. Izpila sva več kozarčkov. Potem sva se razgovarjala o najrazličnejših rečeh. Josifek je vedel o moji aretaciji.

»Nekdo nas je pri Bombini izdal!« sem mu razlagal. »Sicer bi nas nikdar ne našli. To je bila past. Razumeš?«

»To je njegovo delo!« je rekel Josifek s posebnim poudarkom. Josifek sicer ni imenoval niti Alfredovega imena niti njegovega priimka, vendar pa sem vedel, koga meni.

»Njegovo delo, praviš?«

»Njegovo! Njegovo!« Josifek je umolknil. Tudi jaz sem molčal. Precej časa sva oba molčala. Potlej sem rekel, sam ne vem, zakaj:

»Revolver potrebujem.«

Josifek me je začudeno pogledal.

»Revolver?«

Josifek me je začudeno pogledal.

»Revolver?«

»Da. Toda dobrega. Zanesljivega!«

Josifek je zablistal z očmi.

»Razumem te!« mi je začel obširno razlagati prednosti in hibe posameznih vrst samokresov.

Prekinil sem ga.

»Tudi jaz razumem«, sem dejal. »Hočem imeti dober revolver. To je najzanesljiveje!«

»Da, da... najbolj zanesljiv... Veš kaj? Počakaj trenutek. Pij, da ne boš žalil moje žene...«

Josifek je odšel.

Sam ne vem, zakaj sem se odločil, da moram imeti revolver, ko sem bil izvedel o Heleninem samomoru. Alfreda sem sicer sovražil, toda nikoli ga nisem nameraval ubiti. Daleč sem bil od te misli. Ko sem sedaj kupoval revolver, sem bil prepričan, da spet pričnem tihotapiti. Že takrat, ko sem bil zaprt v Dopru, sem se bil odločil, da bom poslej tihotapil kot Alinčukovi, vselej dobro oborožen. Toda dobro sem vedel, da Alfred ne zamudi nobene prilike, da bi mi škodoval. Ampak da bi ga zaradi tega ubil?

Josifek se je kmalu vrnil. Skrbno je zaprl vrata. Potem se je še prepričal, če so okna dobro zastrta. Šele nato je izvlekel iz žepa zavoj. Z nožem je prerezal vrstico in razgrnil papir. Prikazal se je še nov častniški revolver. Josifek je nekajkrat napel pero, da se je petelin dvignil in nato udaril navzdol.

Ogledal sem si revolver. Bil je nov in čist. Brezhiben. Prijetno ga je bilo držati v roki. Ko je Josifek videl, da mi je orožje všeč, se je nasmehnil in mi dejal:

»Pif-paf, točen ko ura! Sedem nesrečnih glav!«

»Pa naboji?«

Josifek je potegnil iz žepa dve škatlici z naboji. »Tu jih imam petdeset. Če jih boš potreboval več, pridi spet k meni. Lahko jih kupiš tisoč, če hočeš!«

»Koliko sem ti dolžan?«

»Toliko, kolikor je veljal mene! Prekupčevalec nisem!«

»Koliko torej?«

»Deset rubljev.«

»Tu imaš petnajst.«

Dal sem mu petnajst rubljev, toda Josifek mi je vrnil petrubeljski bankovec.

»Rekel sem ti vendar, da te nočem odrediti! Če bi ne imel denarja, bi ti dal revolver zastonj.«

Poslovila sva se. Ko sva bila že v veži, sem mu rekel:

»Nikar si ne misli, da si tole pripravljaj za Alfreda!«

»Nikoli nisem kaj takega dejal.«

»Revolver hočem zato, da ne padem v roke lopovom. Prežijo na nas, kaj lahko nas ubijejo.«

»Da... da... Vem«, je rekel Josifek, odpirajoč mi vrata na dvorišče.

»Lahko noč!« sem mu voščil. »Ampak višnjevce imaš imeniten!«

»To velja moji ženi«, je odgovoril Josifek, »ta ima zlate roke...«

Šel sem po temni ulici. V glavi me je grel višnjevce. Znenada sem se ustavil in se zagledal na nebo. Gori je žarel Veliki voz. Iz žepa sem izvlekel revolver ter ga nabil. Kako prijeto je držati v roki tako kole igračko. Mižal sem z levim očesom

in meril na posamezne zvezde. Nato sem se glasno zasmel. Da, sedaj imam dva najboljša prijatelja: Veliki voz, ki mi je vselej kazal pravo pot — in revolver, nabiti s sedmimi naboji, ki me bo v nevarnosti branil.

Ko sem bil v Dopru, sem slišal od kaznjencev, da je številka sedem lopovska, srečna številka.

6

Tretji teden sem že pri Mužanskem. K Trofidovim se nisem hotel vrniti. Pri njih vlada žalostno razpoloženje. Jožef sploh ne hodi več čez mejo. V skrbi je za mater, ki jo je po Helenini smrti zadela kap, da je zgubila dar govora. Jožef je sedaj nujno potreben doma. Zakaj bi mu še jaz večal skrbi. Vse to sem povedal Jožefu. Priznal mi je, da imam prav.

Nikoli mi še ni bilo tako dobro, kot sedaj, odkar stanujem pri Mužanskem. Stari urar je obredel pol sveta. Mnogo zanimivih krajev pozna. Zvečer nam ob samovarju pripoveduje o svojih dogodivščinah. Zjutraj se hodim z Julkom in Petrikom kopat. Po kosilu pa navadno zavijemo v bližnji gozd. Nabiramo jagode in gobe, ležimo na mehkem mahu in nepremično gledamo v nebo, po katerem lahko in veselo jadrajó tanki oblaki.

Petrik navadno vzame s seboj kako knjigo ter nama iz nje bere. Pazljivo ga poslušava. Včasih se zgodi, da med branjem zadremim. Petrik mi mora potle povedati nadaljevanje zgodbe.

(Dalje.)

Sport

Zakaj je »Maribor« v nedeljo zgubil?

Prejeli smo: Mnogo nedeljskih gledalcev — stalnih obiskovalcev »Mariborovih« tekem — se je ob nastopu moštva, med tekmo, zlasti pa po zaključnem sodnikovem živžgu spraševalo:

- 1. zakaj je »Maribor« nastopil z okrnjenim moštvom?
2. zakaj je večina igralcev igrala z malo volje in brez vsake borbenosti?
3. kaj je bil glavni vzrok nediscipliniranosti in nespornemu izstopu na igrišču?
4. kje so za časa tekme bili odborniki in kaj so v trenutku nerednosti na igrišču ukrenili, da pomirijo razburjene igralce?
5. kako je vodstvo kluba moglo dopu-

stiti, da vodi tekmo zagrebški, iz odločilnih tekem nam že znani sodnik, pod čigar vodstvom je moštvo »Maribora« tudi v močnejši postavi in z neprimerno boljše, nadmočno igro moralo kloniti?

Pričakujemo od vodstva kluba, da nam na stavljena vprašanja jasno in točno odgovori, da bomo vedeli iskati vzrok nazadovanju in propadanju nogometnega sporta pri edinem slovenskem, meščanskem nogometnem klubu »Mariboru«, ki je vedno užival vsestransko zaupanje zavrednega sportnega Maribora. Kot stalni obiskovalci in simpatizerji kluba lahko to zahtevamo, ker si bomo v nasprotnem slučaju znali najiti primerno nadomestilo, ki ne bo zahtevalo ne jeze, ne razburjenja. — Stalni obiskovalec.

Kultura

»Pedagoški zbornik« Slovenske šolske matice

Letošnji, XXXV. zvezek Pedagoškega zbornika prinaša pestro vsebino različnih aktualnih razprav. Na čelu je objavljeno radijsko predavanje ljubljanskega župana dr. Jura Adlešiča ob petletnici smrti kralja Aleksandra. Temu sledi razprava univerzitetnega profesorja dr. K. Ozvalda »Da bo mlado pokolenje kal novega človeka«, kjer nastopa proti prekomernemu gojenju šolskega znanja. Današnjemu zmehaniziranemu človeku je treba nuditi prave, ustvarjajoče kulture. Potrebna je duhovna obnova mladine ter večjega vrednotenja: resnice, človeškosti, pravice in pameti. Ludovik Puš objavlja svoja dognanja v kmečki kulturi, podaja duhovno sliko kmečkega človeka ter kmečkega prosvetnega življenja. V svoji sintezi poizkuša dokazati, da živimo Slovenci svojevrstno kmečko prosvetno življenje, ki je vsekakor važno za splošno narodovo kulturo, ki je in ostane v svojem bistvu kmečka.

Letelj akademikov dr. Franja Cibeja. Šestdesetletnice slovenskega vodilnega pedagoga na brnski univerzi dr. Mihajla Rostoharja se spominja dr. Dragotin Cvetko. Dr. Karel Ozvald pa posveča nekaj vrstic v spomin umrlega očeta psihoanalitike Sigmunda Freuda. Ob osemdesetletnici Heria Bergsona nam prikazuje njegovo podobo Ivan Gradišnik. Sledi poročilo iz Jugoslovanske pedagoške province z dr. Ozvaldovim predavanjem o spolnem vprašanju. Ernest Vranc na praktično razpravlja o novih učnih načrtih. Dr. Brumen Vinko se peča s problemi naših meščanskih šol. Janez Tomšič razpravlja o poboljševalnici, Rudolf Kobilica poroča o prvem kongresu učiteljstva poizkusnih šol. B. B. govori o razstavi bolgarske knjige v Ljubljani l. 1939. Dušan Špindler podaja pregled drugega balkanskega kongresa za zaščito otrok v Beogradu leta 1938. Rudolf Kobilica poroča še o slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani. Na koncu je še nekaj vrstic posvečenih 150-letnici slovenske drame, 100-letnici muzejskega društva in 20-letnici univerze kralja Aleksandra ter še občnemu zboru in poročilo o delovanju slovenske šolske mladine.

Dr. Drago Zajec, ki se zadnji čas vidno uveljavlja v slovenskem pedagoškem svetu s študijami in predavanji o merjenju inteligentnosti, podaja tudi na tem mestu pregled tega testiranja, od francoske Binetove lestvice pa do danes z vsemi revizijami in dopolnili. Tako govori obširneje o Stevanovičevi reviziji Terman-Binetovih testov. Na koncu navaja tudi poizkuse revizije ameriških vojaških testov, kakor sta jih pokazala v Ljubljani z dr. Schmidtom. Dr. Dragotin Cvetko govori o reformi srednješolskega glasbenega pouka ter se zavzema za splošno obveznost tega pouka. Fr. Germ se bavi z govorom gluhotemih. — V novem poglavju »In memoriam« se urednik Franc Terseglav ustavlja ob desetletnici smrti mladega pedagoga in mladinskega vodi-

Kakor vidimo, je slovenski Pedagoški zbornik res pester in ga bodo naši vzgojitelji z zanimanjem jemali v roke. Vseeno se nam pa vsiljuje misel, da urednik gradiva ni dovolj smotrno zbral in razporedil ter da bi bilo treba pritegniti k sodelovanju še več pedagoških delavcev slovenskega podeželja, ki proučujejo življenje naše vasi in šolskega otroka na podlagi konkretnih dejstev. Le na ta način bo vsakoletni Pedagoški zbornik prikazal vsestransko slovensko pedagoško prizadevanje. -gu-

Medklubaska gorska hitrostna dirka

Prvi Gorenjski moto-klub, Kranj, razpisuje tretjo medklubaska hitrostno gorsko moto-dirko na Jezerski vrh 21. t. m. ob 10. uri; v primeru slabega vremena pa 28. t. m. ob istem času. Tekmuje se po sportnem pravilniku SMKJ in mednarodnem pravilniku FICM. Proga meri 4.300 m ter je start pri Stulerju, a cilj na Jezerskem vrhu. Start je stoječi v presledku dveh minut. Pravico startati imajo vsi člani klubov, verificirani v SMKJ. Pregled motornih vozil bo eno uro pred pričetkom na startu, ter morajo vozila odgovarjati pravilniku SMKJ.

Razpored: Razred A: Turni motorji: 4-6 in 200 ccm do 200 ccm. Turni motorji: A-B do 350 ccm. Turni motorji: C-D-E nad 350 ccm. Sportni motorji: A do 250 ccm, B do 350 ccm, D do 500 ccm, E do 1000 ccm. Prikolice: B/S-F-G splošno.

V primeru samo treh prijav za kategorijo, ista odpade ter ima vozač pravico startati v naslednji višji kategoriji. Ocena se vrši na podlagi prevoženih časov v posameznih kategorijah. Člani I. Gorenjskega Moto-kluba tekmujejo obenem za klubsko prvenstvo za tekoče leto.

Prijave sprejema I. Gorenjski Moto-klub najkasneje do 15. julija pismenim putem ob točni izpopolnitvi priložene prijavnice. Darila so častna in praktična. Ako voziyo za kategorijo samo štirje vozači, se nagradi I. in II. mesto, sicer se nagradijo vsa tri mesta. Za najboljši čas dneva, je razpisano prehodno darilo, katerega si osvoji vozač, ki zmaga dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledku. Trening je dovoljen poljubno ob upoštevanju cestno-policijskega reda in na odgo-

vornost vozača. Vsak tekmovalac je dolžan skrbeti za lastno nezgodno in jamstveno zavarovanje. Voziti mora s čelado ter je sam odgovoren za poškodbe lastne ali tretje osebe in imetja. Prireditelj odklanja vsako odgovornost za posredno ali neposredno povzročeno škodo, katera bi se med dirko ali treningom pripetila. Tekmovalci se morajo brez pogojno pokoriti odredbam vodstva dirke. Morebitne pritožbe proti odločbam teh. vodstva dirke se morajo predložiti pol ure po izvršeni točki pismenim putem vodstvu dirke v brezprizivno presojo in s položajno din 100.—, kateri znesek se vrne le v primeru, ako je bil protest utemeljen.

Vodstvo dirke si pridržuje pravico spremembe tega razpisa, odnosno dirko preložiti ali opustiti.

Razdelitev nagrad se bo vršila po končani dirki ob 5. uri popoldne v Kranju v prostori hotela »Kranjski dvorec« g. M. Peterlin-a na Jezerski cesti.

LAHKOATLETSKI MEETING

pridedi sportni klub »Ptuj« na svojem igrišču v Ptuj, Ormoška cesta, 21. t. m. z začetkom ob 9. uri predpoldne.

Spored: Senjorji: 1. tek 100 m, 2. met krogla, 3. skok v daljavo z zaletom, 4. tek 1500 m, 5. met diska, 6. skok v višino z zaletom, 7. met kopja. Juniorji B. C.: 1. tek 100 m, 2. troskok, 3. met krogla 5 kg. Zenske: 1. tek 60 m, 2. met diska 1 kg, 3. skok v višino z zaletom.

Prijave za ta meeting sprejme sportni klub v Ptuj do 19. t. m. ter se jih naj naslovi na predsednika ing. Celotti Franca v Ptuj.

Vaš uspeh: mali oglasi v »Večerniku«!

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristolbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklic. dopisovanja in ženski oglasni listi 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede so računalo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga se vpslati v pisnu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.— Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanjka za 3 din.

KAM, KJE?

NOVA DAMSKA KAPELA od danes naprej v restavraciji »Ljutomer«. Se priporoča Štibler. 5410-1

SLUŽBO DOBI

PLETILJA IN TKALKA se sprejmeta. Prva mariborska tovarna pletenin. Klavniška ul. 5. 5428-2

PRODAJALKE

za nedeljo potrebuje takoj medicarna, Koroška 8. 5419-2

ČEVLJARSKI POMOČNIK

išče zaposlitve. Vajen vseh čevljarških spodnjih del. Perčič Franc, Pobrežje, Masarykova 8. 5412-2

SPREJMEM

CEVLJ. POMOČNIKA takoj. Jakob Znidaršič, Studenci, Aleksandrova c. 33. 5438-2

KUHARICA

samosvojna, zdrava, pošena, srednje starosti, dobi službo v večjem trgu od danes do konca avgusta. Predstavi naj se v Mariboru, Wildenrainerjeva 14. prithičje. 5435-2

SLUŽBO IŠČE

KUHARICA pošena, vajena samostojne kuhe, išče službo k manjši družini za vsa hišna dela. — Prisojna ul. 14. Košaki. 5436-3

INTELEKTEN TRG. POMOČNIK

išče službe v tekstilni tovarni ali v večjem podjetju v ekspeditu ali skladišču. Doplise pod »Mariliva« na ogl. odd. »Večernika«. 5422-3

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje DROGERIJA KANCO

VAJENCI-(KE)

VAJENCA sprejme krojaški salon Avboršek, Rotovski trg. 5429-4

VAJENCA

za trgovino s papirjem, z znanjem slovenskega, nemškega jezika in 3 razredi srednje šole, sprejme, Karbentz, Gosposka 3. 5423-4

STANOVANJE ODDA

DVOSOBNO STANOVANJE z enim ključem, vrtom in pritliklinami oddam s 1. avgustom v novi hiši za din 350.— Pobrežje, Ipavčeva 26. 5424-5

ODDA SE V NOVI ZGRADBI PRAZNO DVOSOBNO

SONČNO STANOVANJE Prisojna ulica, za carinarnico, Meljski hrib. — Šrmpf Ivan. 5415-5

LEPO DVOSOBNO STANOVANJE

parketirano, s pritliklinami in koj oddam, Aljaževa ul. 4. 5433-5

SOBO ODDA

PRAZNO SOBO za eno osebo oddam, Koroška 68. Istotam se proda otroška harmonika in gramofon. 5430-8

PRAZNA IN OPREMLJENA SOBICA

s štedilnikom na dvorišču se odda do 1. avgusta v Mariboru, Stritarjeva 17. 5417-8

SOBA

lepo opremljena s posebnim vhodom se odda dvema gospodoma 1. avgusta. Vprašati Kežarjeva 4. Melje. 5431-8

POSEST

Prodam ENOSTANOVANJSKO HIŠO Gozdna parcela 149, Limbuš. 5427-11

ČEDNA HIŠA

z vrtom ugodno in poceni naprodaj. Direktni kupci vprašajte: Maribor, Stritarjeva ul. 7. Dolajš. 5425-11

KUPIM HIŠO

v centru Maribora z vrtom. Plačam do 120.000 din takoj. Gamzer, Zg. Kungota 50. 5418-11

PRODAM PARCELO

na Pobrežju. Vprašati pri Jezu, Mlinska 28, Maribor. 5437-11

HIŠA Z LOKALOM

in vrtom se proda za 70.000 din. Sp. Radvanjska c. 3, Nova vas. 5383-11

STROJI

ELEKTROMOTOR želim si nabaviti elektromotor do 4 HP s kompletno inštalacijo. Ponudbe na »Eika« mizarstvo, Frančiškanska 12. 5434-14

ŽIVALI

Prodam KRAVO S TELETOM Maribedvorske pasme, dobra mlekarica, težno pri Mariboru, Maisrova 24. 5439-24

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Kdor hoče imeti odgovor na male oglase naj pošlje din 3.— v znakah na oglasni oddelček »Večernika«.

OBRT - TRGOVINA

»KERAMIKA« Hišni posestniki in najemniki pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji! 5212-13

POHISTVO-OPREMA

PISALNO MIZO kupimo. Ponudbe pod »Miza« na ogl. odd. »Večernika«. 5421-17

GLASBILA

RADIOAPARAT skoraj nov, poceni prodaj. Slovenska 28, mizarstvo.

SPOMNITE SE CMDI

Stanko Dornik: O sovjetski zvezi in ostale knjige o S. S. S. R. prejmete v veliki izbiri v Tiskovni zadruzi Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon šte. 25-45.